

SLÄKTTAVLAN

Nr. 74

December 2020

Julstämning i Staffanstorps

Foto: Cecilia Cavallin

Staffanstorps Släktforskarförening

Innehåll Släkttavlan nr. 74

	Sida
• Vår Förening	
• Styrelsens funderingar	3
• Organisation	4
• Vad händer? Våren 2021	5
• DNA Information	6
• Förbunden & andra Föreningar	
• Slätforskarkryssning	8
• Släktforskardagar 2021, 2022	9
• Intressanta Artiklar	
• Berättelsen om Jakob Linders, forts.	10
• Om Folkets Hus i Staffantorp	15
• Varför började jag släktforska?	16
• Bildgåtan	
• Vad/vem föreställer fotot?	17
• Diverse nyttigheter	
• Tips när du kört fast	18
• Texttydning till läsövning Släkttavlan 73	20
• Oäkta barn	20
• Gästgiverier	21
• Lus och loppdödare – sanning eller påhitt?	21
• Ett familjeöde i vår närhet	22

STYRELSENS FUNDERINGAR

I vår förra tidning ondgjorde vi oss över den pandemi som vi alla hoppades skulle vara historia när sommaren närmade sig sitt slut. Med facit i hand blev det inte så, även om det fanns en viss ljusning i sikte. Att bedriva verksamhet när smittorisen är överhängande är inte det lättaste, ska man eller ska man inte boka föreläsare och lokal om medlemmarna inte törs komma? Och tvärtom bokar du inte lokal och föreläsare riskerar du att de som vill komma inte har lokal och föreläsare. Styrelsen har av den anledningen beslutat att fortsättningsvis, vid medlems- och föreningsmöte, skall de som är intresserade av att delta, alltid anmäla sin närvaro till styrelsen.

Under hösten hade vi planerat två medlemsmöten med föreläsare och förtäring, varav det ena var tänkt som ett extra årsmöte för att fastställa stadgeändringar enligt beslutet på årsmötet i februari. Inget av dessa gick att genomföra p.g.a. regeringens restriktioner för att förhindra smittspridningen. Ett talesätt är; inget ont utan att det har någott med sig. I detta fall har vi och många med oss tagit del av och lärt oss ett alternativt sätt att träffas och det är dom digitala sammankomsterna som spelat en stor roll för gemenskap. Genom SkSF försorg har vi lärt oss hur man planerar och genomför Zoom-möten. Vi genomförde vårt första styrelsemöte via Zoom den 21 juli. Därefter har delar av styrelsen deltagit i den av SkSF uppskjutna årsstämma också den via Zoom.

Vi öskar er alla en

GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR

Organisation

Styrelsens första digitala styrelsemöte

Hemsida: www.ssff.nu

Facebook: Staffanstorps Släktforskarförening

E-post: info@ssff.nu

Postadress: c/o Anita Börkén, Farinvägen 19, 24533 STAFFANSTORP
Organisationsnummer: 845001-4322

Plusgiro: 479 26 99 – 3

Medlemsavgift: 200 SKR, familjemedlem 50 SKR

Styrelsen

Ordförande

Vice Ordförande

Sekreterare

Kassör

Föreningskoordinator

Ledamot

Övriga

Redaktör

Revisor (Sammank.)

Revisor

Revisorsuppleant.

Valberedning (Sammank.)

Tommy Fält

Ulla Jönsson

Lars Ahlström

Anita Börkén

Kerstin Karlsson

Cecilia Cavallin

tommy@ssff.nu

ulla@ssff.nu

lars@ssff.nu

anita@ssff.nu

kerstin@ssff.nu

cecilia@ssff.nu

Alfred Weiss

Lars Frankell

Tommy Möller

Ingvar Hansson

Sven-Göran Persson

alfred.weiss2019@outlook.com

lars.frankell@hotmail.com

moller.tommy@gmail.com

ingvar.hansson.molleberga@tele2.se

svegema@gmail.com

Vårt Härad - våra Socknar

Bara, Bjärshög, Brågarp, Burlöv, Esarp, Flackarp, Genarp, Görslov, Hyby, Knästorp, Kyrkheddinge, Lomma, Lyngby, Mölleberga, Nevishög, Skabersjö, Tottarp, Uppåkra, (Bjällerup och Särslöv)

Vad Händer??

Våren 2021

Under den kommande våren hoppas vi verkligen att vi kan återgå till näst intill normal verksamhet. Styrelsen har planerat för att starta släktforskarkurser, både nybörjare och fortsättningskurs. Om vi kan starta dessa i början av året har vi möjlighet att genomföra tre nybörjarkurser och minst en fortsättningskurs under vårterminen. För att vi inte skall komma på efterkälken i.f.t. andra föreningar planerar vi för DNA information, som innehåller föreläsningar, möjlighet till topsning och tolkning av DNA resultat. Här krävs det närvaro av en DNA expert som hjälper oss att räta ut alla frågor som ett DNA resultat för med sig. Även medlemmar som inte topsat sig är naturligtvis välkomna att delta. Vi kommer att anordna släktforskarmöten där medlemmar träffas och diskuterar erfarenheter från egen forskning. Vi har flyttat vår släktforskningsassistans, från biblioteken till Folkets Hus, **se medlemsinformation nr. 21**. Är du intresserad måste du boka tid för att kunna få hjälp. Varje måndag mellan kl. 13.00-17.00 finns vi för medlemmar och potentiella medlemmar tillgängliga på Folkets hus. Tanken är ju också att vi ska hålla ett årsmöte före februari månads utgång och då helst ett fysiskt sådant. Då vill vi ju också ha en föreläsare, fika och mycket diskussion mellan många deltagare. Önskvärt är ju att vi även kan planera och genomföra ytterligare ett medlemsmöte under våren, även då med föreläsare och många deltagare. **Avslutningsvis vill vi poängtera att vi följer myndigheternas rekommendationer vad gäller Coronapandemin och att planerade aktiviteter, med kort varsel kan komma att ställas in. Om det händer meddelas det på vår hemsida www.ssff.nu och via medlemsinformation till de medlemmar som lämnat sin e-mailadress.**

Information & kommunikation i den digitala världen

På grund av den tekniska utvecklingen och framför allt med anledning av Coronans påverkan, har det blivit allt vanligare använda digitala verktyg för distribution av information och för kommunikation inom företag, skolor, etc.

Som exempel gör Skånes Släktforskningsförbund, redan idag, flera intressanta föredrag för oss släktforskare. Lunds landsarkiv och DIS använder det för distribution av föredrag och varför skulle inte vår förening också kunna använda verktyget.

Vi har frågat alla våra medlemmar vem som använder programmet Zoom, som är ett av flera tillgängliga program för ovannämnda.

Frågan var, vilket av nedan alternativ som är relevant för dig:

1. Har du installerat Zoom och kan använda det?
2. Har ej installerat Zoom men tror att jag skall klara det.
3. Kommer inte att klara detta, men intresserad, behöver hjälp.
4. Avstår

Nästan hälften av våra medlemmar har meddelat att de har installerat Zoom och kan använda det.

För att en förening skall kunna använda det digitala verktyget i kommunikation med sina medlemmar, krävs att alla eller i alla fall de flesta kan använda verktyget.

Det är säkert några av medlemmarna som vill vara med men är "rädd" för att ge sig in i det. Det finns ju en tröskel att komma över, som vi alla pensionärer har erfärut i strävan att hänga med i samhällets tekniska utveckling.

För föreningen, men framför allt för er själva, ge ovannämnda en chans. För er som är tveksamma finns det kanske någon som kan hjälpa till. Ni kommer inte att ångra er.

DNA - hörnan

DNA är ytterst aktuellt i olika sammanhang såsom medicinsk forskning, kriminalitet och släktforskning. DNA är en förkortning av det kemiska ämnet deoxyribonukleinsyra.

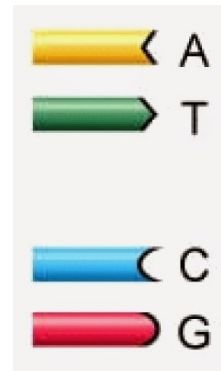
Vår förening vill gärna vara med på DNA-tåget, men tåget har blivit en hel del försenat p.g.a. Coronan.

Hur som helst har följande kunnat genomföras:

- Styrelsemedlemmarna har DNA-topsat sig och fått resultatet av testen.
- Magnus Hellblom/SkSF har, genom två Zoom-möten, hjälpt oss att övergripande utvärdera resultaten
- Niklas Hertzman var inbokad för ett föredrag om DNA vid vårt medlemsmöte i november men det blev tyvärr inställt p.g.a. Coronan. Medlem som beställt DNA-kit till mötet fick förfrågan om intresset fanns kvar även efter inställt medlemsmöte. Styrelsen ordnade fram DNA-kiten och såg till att verbörande fick sin DNA beställning. Vår intension om framtiden är att ytterligare förstå hur man hittar sin släkt med DNAresultatet som bas. Detta kan göras genom att vi ”topsade medlemmar” träffas i s.k. DNA-café för gemensam utvärdering av resultat.

Hur fungera då topsningen?

Kostnaden för ett kit varierar med dollarkursen och ev. reatillfällen, men ligger mellan 50–80 USD. Ett kitt består av två topsar som gnides på insidan av kinden på respektive sida, stoppas i plaströr som är märkt med din ID-kod och ditt namn. Rören stoppas i ett för adresserat kuvert, frankeras och skickas till Texas för analys. Vi använder Family Tree DNA (FTdna) som leverantör.

DNA Forts.

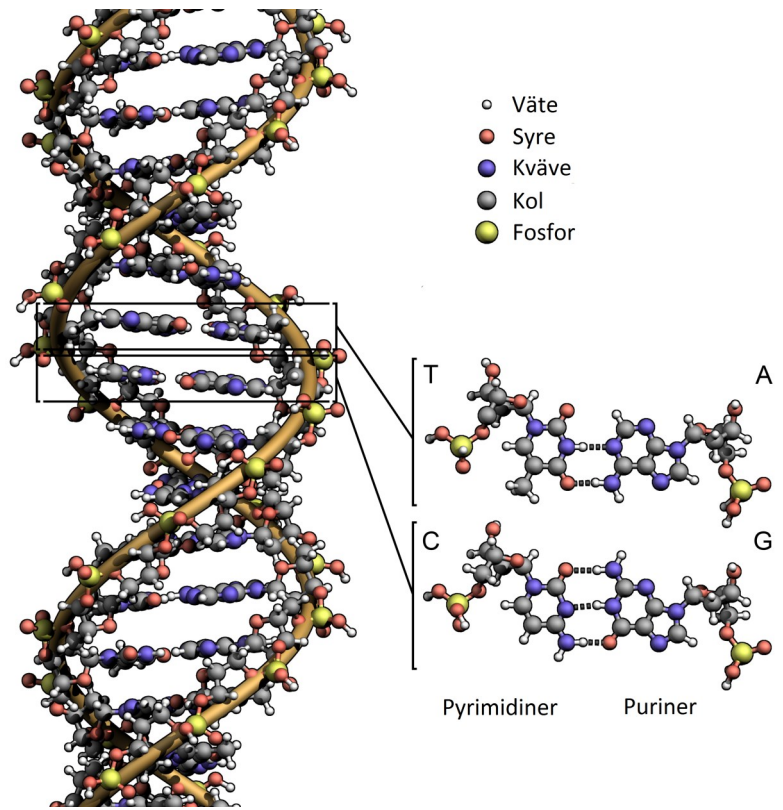
Efter ca 2 månader får du svar som visar ca 2000 personer som du har någon släktrelation med. Många tror kanske att man med detta testresultat kommer att få en klar bild av "nya släktingar".

Så är det inte, utan ett stort arbete ligger framför dig. Databasen innehåller ca 1 500 000 personer men ökar ständigt. Utökning av personer i databasen uppdateras kontinuerligt, kostnadsfritt, till berörda personer i systemet.

Varje person i listan har ett cM (centiMorgan) värde som ger en indikering på personens "släktnärhet" till dig. Ju större tal desto närmare.

Många, eller rent av de flesta av de listade personerna har lagt in sitt släktträd i systemet, där du kan se om du känner igen något namn eller någon födelseort som överensstämmer med personer i ditt släktträd.

Eftersom denna relation tyvärr inte finns så ofta, börjar det stora jobbet att med hjälp av kyrkoböckerna försöka hitta kopplingar.

Förbunden & andra Föreningar

18-19 april
2021
Boka redan
idag!

Följ med på Släkthistorias

Släktforskarkryssning

I april arrangerar Släkthistoria och Viking Line för femte gången en släktforskarkryssning. Upplev ett dygn i skärgården fyllt av spännande historia och massor av forskningstips.

Du får möta oss!

CHRISTINA SAGERSTEN

En av Sveriges främsta experter på DNA-släktforskning, som inte minst hjälpt många att hitta en »fader okänd». Christina kommer att prata om etiska aspekter kring släktforskningen: Hur närmar vi oss bäst känsliga frågor? Och hur ställer vi oss till att allt fler vill använda våra DNA-register? Vi utövas flera intressanta exempel.

FREDRIK MEJSTER & STINA LOO

Två av tidningen Släkthistorias flitigaste medarbetare föreläser tillsammans om släktforskningens besvärligaste utmaningar och största glädjeämnen. Vilka är deras bästa tips och smartaste genvägar?

GUNNAR WETTERBERG

Historiker och författare, och numera även TV-kändis från »På spåret» och »Fråga Lund». Gunnar kommer att tala om släktens betydelse utifrån de biografier och släktrönlör han skrivit. Var beredd på en lärorik och underhållande timmal

Expertråd & nyheter

• Utöver de tre stora föreläsningarna får du tillgång till en utställningsdel som presenterar de senaste nyheterna inom släktforskningen. Det blir miniföreläsningar och försäljning av böcker, tidskrifter och digitala produkter. Du kan också DNA-testa dig. Släkthistorias experter svarar på dina frågor och du får möta redaktionen.

Bra att veta

- Viking Cinderella avgår från Stadsgården i Stockholm söndag 18/4 klockan 17.30 och är tillbaka igen måndag 19/4 klockan 14.30.
- Priset inkluderar alla föreläsningar, presentpåse, stor buffémiddag och bufféfrukost.
- Utställning/mässa med flera föreningar, företag och arkiv.

Datum: 18-19 april 2021. Fartyget går Stockholm-Marichamn-Stockholm.
Prisexempel: 1860 kr. Möjlighet att uppgradera hytt och byta buffémiddag mot fristående middag. Begränsat antal platser, boka redan idag!
Bokning: www.vikingline.se/slaktforskning eller ring 08-452 40 00 (ange koden SLÄKT). Vid telefonbokning tillkommer en serviceavgift på 50 kr.

En påminnelse om kommande släktforskardagar

Göteborg blir platsen för Släktforskardagarna 2021. På bilden Köpmansgatan och Drottningtorget cirka 1930.

Släktforskardagarna klara för 2021 och 2022

Som tidigare bestämt hålls släktforskardagarna nästa år i 400-årsjubilerande Göteborg. Nu är det också klart att Skövde, som tvingades ställa in årets arrangemang, blir platsen för släktforskardagarna 2022.

På grund av Corona krisen ställdes årets planerade släktforskardagar i Skövde in, men nu står det klart att Skövde släktforskarförening får en ny chans den 20–21 augusti 2022.

Nästa år hålls Släktforskardagarna i Göteborg som firar 400-årsjubileum. Arrangörer är Göteborgsregionens Släktforskare. Datumen har dock tidigare lagts till 14-15 augusti på grund av andra arrangemang som ställts in i år. Håkan Hellströms konserter på Ullevi har flyttats till den tid då nästa års släktforskardagar skulle ha ägt rum. För att slippa hård konkurrens om stadens hotellrum är alltså Släktforskardagarna i Göteborg tidigare lagda.

Samtidigt har Sveriges släktforskarförbunds styrelse uttalat att målet inför 2023 är att Släktforskardagarna då ska hållas i en norrländsk stad. Ännu oklart i vilken.

Berättelsen om Jacob Linders, forts. från Släkttavlan 73, juni 2020:

Första försöket i ämbetsverken i Stockholm. Planerna för hösten genomföres. Från Göteborg reser Jacob hem till Nevitshög över julen och inträffar på nyåret 1892 i Stockholm. En juristkamrat från Hudiksvall, Grafström möter upp och hjälper Jacob med rumshyrning, Jacob rapporterar den 14/1:

Rummet är ljust och trevligt, fast något aflägsat från ämbetsverken. Det ligger nämligen ett gott stycke ut på Östermalm, Brahegatan 43. Priset är 20 kronor i månaden, hvilket efter Stockholms förhållanden är mycket billigt.

Carl Malmén var en annan vän från Hudiksvall. Han hade varit förordnad där som rannsaksdomare och var nu vid Svea hovrätt. Det går trögt att komma igång. Ännu 2/2 skriver Jacob: Hittills har jag ej haft något vidare att göra d.v.s. sysslös har jag egentligen ej varit, men min mesta sysselsättning har bestått i att gå omkring och höra efter arbete i de olika verken.

Så småningom börjar Jacob dock att komma in i maskineriet och får tjänstgöra eller åtminstone göra tjänster här och var i verken. Tyngdpunkten ligger snart i hovrätt och rådhusrätt. Förtjänsten

Brahegatan Stockholm

Hur det blir med mathållningen vet jag ej än, men jag skall de första dagarna gå och försöka på en hushållsskola, å hvilken jag erhållit adress.

Men det viktigaste: arbetet. Hur bar sig en nykomling åt för att få arbete i ämbetsverken? Jacob berättar vidare:

De första dagarna blir det naturligtvis ej mycket med arbetet. Jag måste då vandra omkring i frack för att buga mig för vederbörande. Jag har träffat vännen Malmén och han lofvade göra sitt bästa för att skaffa mig bra arbete.

blir dock nästan ingen. För att hålla skutan flytande talar Jacob om att taga en lifförsäkring på ytterligare 2000 kronor. I sökandet efter inkomster vädjar Jacob till far i brev den 28/3: Ifall far skulle hafva några mål eller dylikt i något utaf kollegierna el. högsta domstolen här i Stockholm, så kan jag naturligtvis ombesörja deras inlemnande. Jag skulle vara mycket tacksam om far kunde skaffa mig uppdrag af en eller annan art, som jag kunde blifva i tillfälle att här uträtta.

Bengt Nilsson i Lund har väl ofta mål här uppe och far kan ju vid tillfälle stöta på honom. Genom min tjenstgöring i de skilda verken har jag hunnit göra mig förtrogen med mål af allehanda beskaffenhet företrädesvis taxerings-, fattigvårds- och revisionsmål, äfvensom alla till kammarkollegium hörande saker, hvarförutom de mål som höra till högsta domstolens behandling dagligen förekomma.

Tiderna äro just ej så lysande och det är derför nödvändigt att gripa hvarje tillfälle till förtjenst. Juridiska spårsmål af hvarje slag besvaras omgående.

Jacobs vädjan resulterar i varje fall i en del juridiska frågor från fader Nils vilka ingående utredas i ett brev den 5/5. Jacob rapporterar samtidigt:

Snart nog har Jacob börjat finna sig tillrätta i Stockholm och visar tecken på att börja trivas i miljön. Han vandrar omkring i staden och blir väl förtrogen med den. Den 18/6 skildrar Jacob för far: Som den division, på hvilken jag arbetat i Hofrätten, från och med idag åtnjuter semester är det mest slut med hemarbetet på aftnarne och jag har derför god tid med brefskrifning samt vil dervid sändafar några små beskrifningar från Stockholm.

Om vi då börja med embetsverkena, så äro de nästan samtliga belägna å Riddarholmen. De äro alla med undantag af det nybyggda Riksarkivet gamla tråkiga halft förfallna byggnader, å hvilka en rappning vore högst behöflig. I tät krets kring den ganska ståtliga Riddarholmskyrkan ligga efter

Svea Hovrätt, Wrangelska palatset på Riddarholmen

Min befattning i Hofrätten ger mig fortfarande att göra och jag är nu i regeln upptagen dagarne i ända. Hade jag varit vice Häradshövding nu tror jag bestämt att jag snart skulle tagit mig fram här, men som notarie går det ej och när jag kommer tillbaka hit är det naturligtvis ännu mera upptaget af jurister.

Vice häradshövding var den titel som den fullt tingsmeriterade kunde få. Jacob fick den aldrig – den avskaffades innan han hunnit så långt. Trots allt – lite mer optimistiska tongångar.

hvarandra: Riksgäldskontoret, Myntverket, Riksarkivet, Kongl. Boktryckeriet, Generalstaben, Hofrätten, Statskontoret, Kammarkollegium, Kammarrätten, Domänstyrelsen och slutligen Riksdagshuset.

Omedelbart på den andra sidan om den bro som leder från Riddarholmen till Skeppsholmen eller staden inom broarne såsom den vanligen kallas ligga i rad längs norra delen af Skeppsholmen: Riddarhuset, Rådstú n, Öfverståthållarembetet, Fängelset och Kongl. Kansliets hus, hvarest

Riksdagshusets fasad mot Norrbro 2014

Nedre Justitierevisionen och samtliga Departementen hafva sina lokaler. Äfven dessa gamla byggnader utan någon som helst prakt. Strax der- efter ligger **Kongl. Slottet** midtför Norrbro, som utgör förbindelsen mellan gamla staden och Norrmalm.

Hvad man för närvarande mest lägger märke till vid Norrbro är ruinerna af Gustaf III:s gamla operahus, som snart är blott en grushög. På begge sidor om Norrbro ha vi land, å ena Strömparterren och å andra sidan den så mycket omtalade Helgeandsholmen med de Kongl. Stallarne, efter hvilkas raserande, man tänkt sig å holmen uppföra riksbanks- och riksdagshus, en fråga som nu nyli- gen dryftats i pressen.

Å östra sidan af gamla operahuset ligger Kungs- trädgården, Stockholms förnämsta promenadplats, med bland andra märkvärdigheten, den molinska fontänen, som är synnerligen smakfull. I Kungs- trädgårdens (eller torget såsom stockholmarne vanligen kalla den) omedelbara närhet ligga de begge öfver hela Sverige kända Blacks och Berns Cafèer, de senare vid den så kallade Berzelii park alldeles i närheten af Nybroviken, bekant sedan i vintras för skridskotäflingarne.

Norr om Nybroviken och öster derom utbreder sig Östermalm, Stockholms för närvarande vackraste stadsdel, bestående af nästan idel palats. Dess gräns i öster och norr utgöres af Ladugårdsgärde, platsen för alla demonstrationer i Stockholm, och exercisplats.

Om man följer Strandvägen utåt från Nybroviken kommer man till Djurgården, stockholmarnes sommarvistelseort. På Djurgården finnes en sär- skild liten stad den s.k. Djurgårdsstaden, som ut- gör ett helt tivoli för sig. Der ligger bland andra celebra byggnader Hasselbacken och Alhambra, det senare bekant för sina middagar, det senare från den tyske reseskräddaren Hermann Zeitungs

besök med sin låda.

Vid norra sidan af Djurgården ligger Skansen med Belvederen, hvarest fornforskaren Dr Haze- lius slagit upp sina ryggåstugor m.fl. antikiteter. Längre bort ligger Rosendahls slott med sina drifhus och planteringar. För övrigt ligga utmed Djurgårdens kust talrika villor.

Just nu i vårgrönskan är Stockholm synnerligen vackert och särskildt förtjusande är att komma utåt i skärgården och beskåda den ståtliga naturen. Förra söndagen voro Grafström och jag jemte en lektor från Hudiksvalls skola ute och besågo Vax- holm. Hemfärden derifrån företogo vi med ånga- ren "Hudiksvall", hvilken vi anropade och äfven blefvo upphalade i. Ombord der träffade vi idel Hudiksvallsbor, som blefvo synnerligen förvå- nade öfver att se oss derstädes.

Men nu är väl far trött på min långa beskrifning och jag får derföre sluta med hjertliga helsningar till Eder alla från

Allas Eder tillgifne Jacob

Djurgårdsstaden, Breda-gatan

Brevet kunde vara skrivet för att ge barn och efterkommande en bild av Stockholm 1892 att jämföra med deras egen tids. Kanske var det svårare för fader Nils att till fulla uppskatta Jacobs bemödanden att ge en bild av den huvudstad som fadern aldrig besökt.

Den 26/6 skriver Jacob ett brev från Södertälje, där han skaffat sig ett sommarviste och just firat födelsedagen. Nu pressar arbete som han har i hovrätt och rådhusrätt och han skall tillbaka in i staden. I september är det dags att återvända till Hudiksvall och notarielivet med dess familjebundenhet. Efter det friare livet i Stockholm känner Jacob kanske det besvärande.

Notarieliv i Hudiksvall

Den 15/10 1892 skriver Jacob åter från Hudiksvall. Det börjar med en grundlig genomgång av aktuell ekonomi:

Som räntebetalningen å mina bägge lån uti Sparbanken för Lunds stad och kringliggande landsbygd skall fullgöras den 1ste nästinstundande November, få jag bedja far godhetsfullt verkställa densamma åt mig. Förtjensterna äro tyvärr ej sådana att det blir något till räntebetalningar och amorteringar, och jag har derför icke annan utväg än att taga af det lånta kapitalet.

Hvad som bland annat förorsakat mig ökade utgifter, är att jag tagit en ny lifförsäkring å 5000 kronor, denna gång i bolaget Thule. Som jag befanns fullt frisk och ingenting mankerade, fick jag liksom förra gången lägsta premierna, men då jag tagit densamma på ett annat sätt och dessutom åldrats sedan förra gången, blifva kostnaderna nu något dyrare c:a 150 kr per år.

Arbetet och därmed notarielivet är i full gång som synes av följande:

I förra veckan var jag ute på Ting, Bergsjö hösteting, denna veckan har jag varit hemma på kansliet, men nästa kommer jag antagligen att resa ut till Häradshöfdingens landtgård i Hög. Vistelsen där kommer kanhända att dragas ut en månad, men min adress är fortfarande Hudiksvall, hvarifrån post går till Hög hvarje dag.

I afton skall jag tillsammans med Häradshöfdingen gå och helsa på en landsman, nemligen Tullförvaltaren Åbergh, en mycket glad och treflig ungkarl. Helsingborgare för övrigt. Nu kom Häradshöfdingen och hämtade mig, hvadan jag måste afbryta för att börja i morgon. – Söndagen.

Idag snöar det och marken är hvit så långt man kan se; till stor harm för landbrukarne här och i synnerhet Häradshöfdingen, som idag tänkt köra in hafra.

Arbetet griper tag i Jacob alltmer. Den 19/11:

Hvad mig sjelf angår har jag på sista tiden varit mycket strängt sysselsatt och är det förofrigt ännu. Efter måndagen, då vi ha slutting i Delsbo tingslag blir det dock något ledigare. De sista dagarna ha vi arbetat till kl 1 el 2 hvarje morgon och i morgon – eller rättare idag, ty klockan är slagen ett på söndagsmorgonen – blir det att arbeta hela dagen. Jag är emellertid vid full vigör och road af arbetet så det går raskt undan.

I går slutade jag min första dombok. Det var Delsbo. Den utgör i och för sig ett bidrag till Delsbolifvets historia, en näpen liten illustration till brännvinshanteringen i landet och dess olycksaliga följder.

Af de ungefär 100 brottmål som däri förekomma utgöras 90% af mål angående oloflig utskänkning af brännvin, fyllerimål och därmed i sammanhang stående förbrytelser, hemfridsbrott, våld och misshandel. För några dagar sedan hade vi just en rannsaking med en 23 års pojke, dom under rumssets inflytande slagit ihjäl sin farbror. Domen löd

Gamla-tingshuset i Sanna. Det nya tingshuset byggdes först 1909.

10 års straffarbete – två förspilda menskolif.

Jag skulle haft lust att tala mera om juridiken och dylikt, men jag har sofvit så litet flera nätter å rad och måste därför sluta.

Rannsakingar och brottmål är en betydande arbetsuppgift inom domsagan. I sitt senare brev – den 25/1 1893 – konstaterar Jacob:

För närvarande ha vi 11 rannsakningsfångar på kronohäktet. Som vanligt företagas rannsakingar med dem hvar tredje vecka, därvid i regel tre å fyra slutdömas, men under de näst påföljande

veckorna rekryteras de ständigt. Så har det pågått under flera år och sedan 1886 har det aldrig varit tomt på rannsakningsfångar.

Mitt i allt arbetet – med eländet – blir det jul också 1892. En ny bortajul för Jacob, som skriver hem den 22/12:

Innerligt älskade föräldrar, Jag skulle skriva! Ja, jag skulle skriva ett långt känslofullt brev om julstämning och julefrid, om kall och bitande nordanvind därute och ljus och värme inomhus, men nej julstämningen vill ej komma och jag sjelf blir så gammal och egoistisk att jag ej kan rätt fatta det poetiska skimret som hvilar öfver allt det där. – Dock än är det ej jul, stämningen kan väl komma; lika prosaiskt som julstöket är lika poetiskt kan lugnet som utmärker helgen vara. Vi ha det visserligen så illa ställt här att julstöket varar jämt hela julen, men hvarför gräma sig för det. Tre ting skola vi hafva strax på nyåret den 10, 12 och 16 Januari och nog blir det råd när den tiden kommer. Om egna helgplaner skriver Jacob:

Julaftonen kommer jag antagligen tillbringa i Häradshöfdingens familj, men sedan vet jag ej hvart jag kommer att hamna. Jag är bjuden ut till Hjalmar Grafströms hem vid Strömbacka, men kan ej säga nu huruvida det blir något af den resan; kanhända jag ej ens får tillåtelse därtill af Häradshöfdingen. Det blir nog mycket festligt i familjen, men på julaftonen känner man sig ändå främmande borta. Regeln är att man lägger sig tidigt, då det blir fort slut.

Men lite festligt galej har redan förevarit:

För någon tid sedan var jag borta på en tillställning hos Häradshöfdingen i Westsra Helsinglands domsaga, Hagander. Det var supé med bal. Ganska roligt var det att komma bort från Hudiksvall ett slag. Jag njöt af att se så många obekanta ansikten och roade mig betydligt.

Julen är över. Nyår 1893 – kall årstid. Den 25/1 skriver Jacob:

Vi ha fortfarande sträng vinter; i går och i dag dock temligen mildt endast -6 grader, men de föregående dagarna har temperaturen ej varit högre än -18 grader. Märkvärdigt nog har jag, ehuru annars temligen frusen dock ej lidit synnerligen af kylan. Hittills har vi ock haft något så när varmt på embetsrummet, men snart är det slut med de goda dagarna, ty sedan vi eldat upp det innevarande lagret få vi elda med nysshuggen ved och då blir det att ha fotogenkannen vid sidan om man vill ha eld i kakelugnen. Enligt vad Häradshöf-

ding Schlyter spått, skall det bli en mild vår och då kan det ej bli så farligt.

Än är det långt till våren. En månad senare – den 23/2:

Jag trifves visserligen ej så bra som förut, men det är mest den stränga kylan och vår dåliga lokal som åstadkomma förhållandet. Dessutom har jag äfven varit lite förkyld till följd af det starka golfdraget vid skrifbordet, men jag hoppas både väder och allt annat snart skall bli bättre. I dag har det varit betydligt blidare än vanligt, mindre än -10 grader Celsius, annars har temperaturen vexlat mellan -15 och -18 grader. I vårt arbetsrum ha vi mellan +9 och +14 gr och vid golvet under +5 och dock ha vi det bättre än förut, men så har det ej heller i mannaminne varit en vinter sådan som nu. Ovanpå vinterns besvärligheter kommer underrättelser hemifrån som för oro till Jacob.

Syskonskaran i Nevitshög har växt upp och skingras allt mer. Utom de båda äldsta bröderna Olof och Anders är nu också John (Jöns f. 1871) utflugen – liksom Anders till Tyskland. Sven (f. 1873) är endast tidvis hemma och den yngste Guste (August f. 1876) har börjat handelsutbildning i Malmö. Kvar hemma är därefter endast Ingrid (f. 1861) men också hon tänker nu lämna hemmet för att börja en sjuksköterskekurs i Lund.

Problemen där hemma har givit Jacob åskilligt att tänka på och föranleder honom att skriva ett långt brev den 15/3 1893:

Älskade föräldrar!

Hjertligt tack för fars senaste kärkomna brev och tack för bestyret med inbetalningen af premierna för min lifförsäkring. Roligt att höra hur det står till hemma i gamla Skåne och framförallt att i alla befinner er väl.

För några dagar sedan hade jag äfven brev från syster Ingrid, däri hon omtalar att hon blifvit antagen till elev vid en sjuksköterskekurs som nästa månad skall taga sin början i Lund. Visserligen är det tråkigt att hon måste lemna hemmet, men jag tror att hon gjort ett godt val då hon beslutat sig för att genomgå kursen. Äfven om hon för framtiden icke skulle komma att ega sig åt yrket, kan det alltid blifva till stor nytta att ega en närmare kännedom om sjukvården och om det skulle blifva hennes lifsuppgift kan väl ingen ädlare sysselsättning gifvas än den att lindra sina medmänniskors smärtor.

(Berättelsen om Jacob fortsätter i nästa Släkttavla)

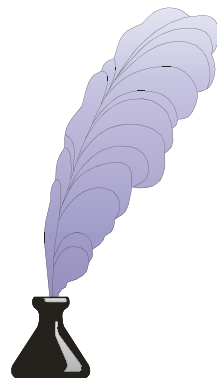

Foto: Tommy Fält

Folkets Hus

(Berättelsen från boken Alla Socknar i Staffanstorps kommun)

Folkets Hus ligger på tomt Agnesfrid nr.3. Den såldes i april 1902 av N. Nilsson och A. och H. Hallström som ägde all mark mellan gästgivaregården och Folkets Hus. Köpare var grosshandlare N. J. Lennartsson i Lund. Två år senare sålde han tomten vidare till "Herrar Jöns P. Eriksson, Frans Andersson, Martin Liljedahl, Bengt Larsson och August Liljestränd alla i Staffanstorp". Byggnaden uppfördes 1904 men först 1906 bildades Arbetsarnas fastighetsförening i Staffanstorp som hade som plan att överta fastigheten och bereda bostäder åt Föreningens medlemmar. Här skulle också finnas lokaler för fackföreningsmöten och andra sammanslutningar. Insatsen per medlem var tio kronor, som kunde betalas under fem månader. Olika föreningar hyrde in sig och musikkåren fick öva gratis i en av lokalerna. Agitationsmöten och föredrag var andra aktiviteter i huset. I början av 1900-talet arrangerades midsommarfest med majstång och musik. Trädgården blev så småningom parkering och en bit av tomten såldes. Här fanns förr Bersåer där kaffe serverades och även en dansbana. Huset byggdes till 1926 och renoverades 1960.

Varför började jag släktforska?

Cecilia Cavallin

2020-09-21

Våren 1989 dog min far i Lund och jag fick ägna några veckor i april åt att tömma hans lägenhet. Bland min fars papper hittade jag ett brev på brevpapper från Riksdagens 1:a Kammare. När jag läste det, förstod jag, att det var skrivet av min fars biologiska far, Per Gustafsson. Han var svårt sjuk och sökte våren 1942 kontakt med sin son. Min far hade aldrig velat prata om sin uppväxt och min farmor samt styvfarfar dog, när jag bara var 2 år. Min far hade bara berättat om sina kära morföräldrar i Enschede, som jag inte heller hann träffa.

Vem var denna Per Gustafsson? Bland fars papper fanns även en "dödsruna" med foto från ett tidningsurklipp. Bilden var mycket lik min far. Per Gustafsson hade ägt Blädinge Jutaregård söder om Alvesta i Småland. När jag i juni 1989 skulle föra askurnan upp till familjegraven i Stockholm, bestämde jag mig för att försöka besöka Jutaregården. Jag hittade det vackra 1700-tals huset på en höjd med utsikt över Salen. Ingen svarade, när jag knackade på, så jag tittade in genom några fönster. Ingen var där. När jag gick tillbaka mot bilen, såg jag en äldre man, som stod och tittade upp mot mig. Jag gick ner till honom, och berättade vem jag var, och varför jag var där. **Skandalen!** utbrast han.

Så berättade han, om vilken skandal det blev, när min far dök upp i kyrkan vid Per Gustafssons begravning. Man trodde Per hade uppstått från de döda, då min far var så otroligt lik honom. I kyrkan satt änkan med 2 döttrar och en son. Denna son var ej lik sin far. Ingen visste om min fars existens. Så alla blev chockade. Bygdens store son och riksdagsman hade en okänd son, som inte fanns med någonstans i kyrkböckerna!

Den vänlige mannen på stallbacken upplyste mig dessutom om namn och telefonnummer till en sonson, boende på Gärdet i Stockholm. Det var till Gärdet, jag var på väg. Jag skulle bo hos min bror och svägerska på Sandhamnsgatan. Jag kontaktade sonsonen, som bodde bara något kvarter bort. Av honom fick jag namn och kontakt nummer till bl.a. en halvfaster boende i Lund. Sedan tillbringade jag många veckor på Stadsarkivet i Stockholm för att finna mer upplysningar om min fars biologiska föräldrars samvaro, giftermål m.m. Efter många timmars letande i arkiven hittade jag till slut, att de hade gift sig borgerligt en knapp månad före min fars födelse i mars 1910.

De hade aldrig bott i tillsammans och enligt ett kontrakt, skulle min far inte ha någon arvsrätt, men Per skulle betala för sonens skolgång. Ingen av makarna fick gifta om sig förrän efter 7 år. Dessutom skulle det inte pratas om detta äktenskap. Riksdagsmannen ville inte att det skulle komma ut att han, 30 år gammal, våldtagit en 18-årig mycket vacker elev vid Konstakademien. Tack vare min fars morfar, som var "oäkta", och därför aldrig kunnat bli guldsmedsmästare, tvingades äktenskapet igenom.

Men på Stadsarkivet i Stockholm berättade flera forskare för mig, att de aldrig tidigare upplevt, att någon kunna gifta sig och skilja sig utan det fanns redovisat i några kyrkoböcker. Hemförsamlingen måste ju lämna äktenskapsintyg inför lysning och vigsel.

Väl tillbaka i Skåne kontaktade jag min halvfaster i Lund. Hon hade varit gift med en av mina lärare vid Universitetet. Dessutom berättade hon, att hon hade ett barnbarn i Staffanstorp. Det visade sig, att detta barnbarn gick i min klass, sedan 2 år tillbaka! Världen är bra liten!

Men efter denna Stockholmsresa var jag helt fast i släktforskningens magi!

Bildgåtan

Vad händer här ?

Foto: Skånska Dagbladet 1979

Vad är detta för redskap? Skicka svaret och ditt namn till; info@ssff.nu

NYTTIGA TIPS DÅ DU KÖRT FAST

Svara rätt

10 tips när du kört fast

När man inte kommer vidare i sin släktforskning finns det många omvägar man kan ta. Här tipsar vi om tio alternativa källor.

TEXT: CECILIA SANDBRING

1 Under socknen

Om du inte hittar den person du letar efter på rätt plats i husförhörlängden kan det bero på att denne saknade fast bostad. Orsakerna kan vara att den saknade var fattig, sjuk eller föräldralös och därför flyttade runt bland socknens gårdar på kyrkans bekostnad. Personen kan också ha flyttat utan attest, varit luffare eller av annan anledning vistats på okänd adress. Dessa personer brukar samlas längst bak i husförhörlängderna under rubriker som: Under socknen, På socknen, Socknens slut, Husvilla, Obefintliga eller Kvarstående.

2 Dopvittnen

Genom att notera alla dopvittnen kan man få viktiga ledtrådar till borttappade personer. Det var vanligt att ha syskon som dopvittnen, likaså kan man leta bland dessa syskons barns dopvittnen för att få fram namn eller adresser till svårfunna släktingar. Det är också möjligt att en okänd faders mor eller syster finns med som dopvittne, vilket kan vara en viktig ledtråd.

3 Boupp-teckningar

Boupp-teckningar kan bekräfta släktskap eftersom alla arvingar togs upp. Om barnen var omyndiga utsågs en förmyndare som ofta var en släkting. Emigranter som har varit svåra att finna kan ha antecknats med vistelseort i sina föräldrars boupp-teckningar. Genom boupp-teckningarna kan man få nya ledtrådar i jakten på andra släktingar.

4 Dna-test

För den som har luckor i sitt släktträd kan ett dna-test bli det stora genom-brottet. Genom att testa sig själv, och eventuellt andra släktingar, får man en lista på personer man är släkt med som också har testat sig. Är det nära träffar är möjligheten större att man kan få fram hur släktskapet ser ut. I bästa fall växer släkt-trädet med nya grenar, i sämsta fall tvingas man kapa av grenar där släktforskningen visat sig inte stämma.

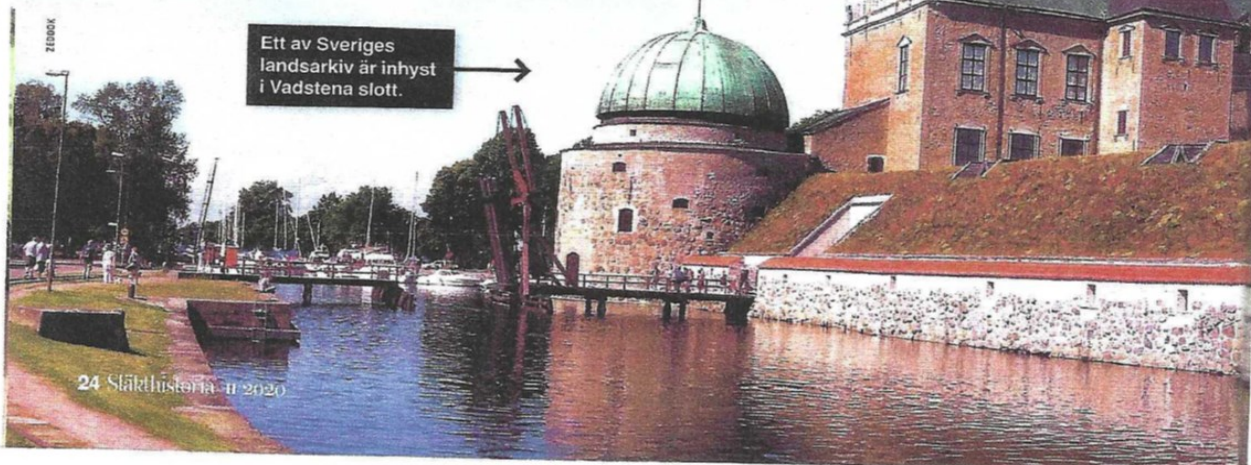

Dags för testning.

5 Arkiven

Nya källor digitaliseras ständigt och fler sökbara databaser tillkommer. Men vill du inte vänta så besök Riksarkivet där kyrkoarkiv och annat förvaras i original. Det finns sju regionala landsarkiv och ett antal stads- och kommunarkiv. Genom att besöka dessa, eller beställa material därifrån, kan du läsa i mantalslängder, boupp-teckningar, skilsmässohandlingar, bilagor till kyrkböcker, domböcker, sockenstämmoprotokoll, brev och mycket annat.

Ett av Sveriges landsarkiv är inhyst i Vadstena slott.

24 Släkthistoria 11 2020

Forts. TIPS DÅ DU KÖRT FAST

6 Hjälp

● När man går kurs eller är med i en släktforskarförening finns det mycket hjälp att få. Och Facebooks många släktforskargrupper ger tillgång till tusentals släktforskarens kunskaper och erfarenheter. På Sveriges släktforskarförbunds anbytarforum kan man också få hjälp av andra forskare. Där finns även tusentals äldre diskussioner att söka bland.

Ibland finns hjälpen på nära håll – be släktingar dna-testa sig eller dela med sig av brev, bilder och berättelser. Kontakta personer som har lagt ut släktträd på nätet om de innehåller intressanta namn.

7 Bilagor

● När du har kört fast kan kyrkobokföringens bilagor vara en möjlig väg framåt. Förutom kyrkböckerna för husförhör, dop, konfirmation, vigsel, flytt och dödsfall finns det bilagor till dessa. De som inte har digitaliserats får man söka på landsarkiven. De innehåller olika handlingar som kan ge ny information. Till exempel kan man hitta lysnings- eller flyttattester från en persons hemförsamling och på så sätt få reda på var den kom ifrån.

8 Bunden namngivning

● Förr namngavs barnen ofta efter avlidna släktingar i en viss ordning. Det kan man ha nytta av när man söker efter släktingar. Dessa regler gällde i tur och ordning:

1. Son född efter faderns död får hans namn. Dotter som döps efter moders död får hennes namn.
2. Ingår änkling nytt äktenskap, döps den först födda dottern i det nya giftet efter hans första hustru. Den först födde sonen i en änkas nya gifte får hennes förste mans namn.
3. Är både far- och morföräldrarna döda, får förste sonen oftare farfars än morfars namn och första dottern oftare mormors än farmors namn.
4. Föds barnen medan far- och morföräldrarna lever, eller efter att äldre syskon har fått deras namn, kan namnet väljas friare från andra avlidna släktingar.

Barn ärvde ofta sitt förnamn.

Döds-
annons
1896.

9 Tryckta källor

● Dop, födelsedagar, lysningar och begravningar föranledde ofta en notis i lokaltidningen. Likaså olyckor, brott och stämningar. Man finner också annonser för arbete, äktenskap, efterlysningar, auktioner och försäljning av varor. Kungliga biblioteket har sökbara notiser för tidningar äldre än 115 år, och kommunarkiv kan ha inbundna årgångar av lokaltidningar. Det kan också vara värt att titta i hembygdsböcker samt specialböcker om järnvägen, skolväsendet, präster, regementen eller andra yrkesgrupper.

10 Domböcker

● När någon blivit dömd finns hänvisning från kyrkböckerna till domböckernas protokoll. Andra kan vara omnämnda som vittnen. Låt inte de tjocka volymerna och den ibland svårästa texten avskräcka dig. I domböckerna finns fall om allt från arvstvister, tomtgränser och köp av gårdar till stölder, slagsmål och förbjudna relationer. Det är

Bödel-
s-
saxa.

Texttydning till läsövningen i Släkttavlan nr 73, sida 20, Juni 2020.

Fattigdom och matbrist 1868 (Älvsbacka K1:6 (1851-1883) bild 132 forts bild 13

Med kännande till den allmänna brist på lifsförnödenheter och tillfälle till arbetsförtjenst för den medel-lösa klassen som tyvärr råder inom orten, hade Ordföranden från predikstolen uppmanat församlingens medlemmar att samlas för att vidtaga några åtgärder till lättnad för de nödställda i deras brydsamma belägenhet. Ämnet ansågs af alla vid denna stämma närvarande högst behjertansverd. Skiljaktiga me-ningar yppade sig blott, rörande sättet, huru understödet skulle kunna bi-bringras under det att man på samma gång måste följa afseende vid den en-skilda omtanken och hushållsaktigheten. Under diskutionen härom fann man sig på det högsta föränlåten att varna en och hvar för att fara till Landthandeln och skuldsättningssystemet hafva med sig i det man tanklöst hopar skuld på skuld utan att beräkna huru man skall kunna göra rätt för sig, hvilken varning framför allt församlingens qvinnor böra taga åt sig. – Härefter återkom man till sjelfva hufvudfrågan, för hvars lösning ordföranden föreslog att några per-soner inom särskildta trakter af församlingen borde utses, hvilka skulle be-myndigas att, efter somvetsgrann pröfning af omständigheterna, kunna lemna in-visning till 2 à 4 fot hafre, hvilken skulle godtgöras säljaren ur fattigkassan och af låntagaren till nämde kassa återbetalas under loppet af innevarande år dito till förslag gillades till en del. Likväl beslöts för frågans noggrannare ut-redande att ärendet borde uppskjutas till den 23 i denna månad och uppdrogs åt Kommunalmänden att då taga det omhänder och i mände syfte bringa det till verkställighet.

Justeradt	In fidem
H. Westlund	K A Redin

Oäkta barn

Skånes Släktforskarförbund driver ett projekt för att om möjligt pussla ihop föräldrar till barn födda utom äktenskapet.

Projektet har som mål att hjälpa släktforskare, som stött på "oäkta" barn i sin släktforskning. I projektet "Oäkta barn" upprättas en databas över barn, födda utom äktenskapet, med okänd fader och ibland även moder, skrivna i Skåne.

Födelse- eller dopböcker måste gås igenom i första hand, häradsrätternas handlingar, barn-morskejournaler, vissa handlingar i domkapitlet osv.

Vid halvårsskiftet 2020 innehöll databasen cirka 153 500 barn födda utom äktenskapet.

Slutresultatet ska ges ut på CD och ett USB-minne som enligt plan kommer att finnas till för-säljning

Det återstår dock fortfarande mycket arbete och vi behöver hjälp från alla våra medlemsför-eningar för att slutföra detta projekt.

Undertecknad är med i projektet sedan ett år tillbaka. Det är mycket jobb, men känns viktigt att dokumentera dessa händelser. Man kan bli något deprimerad då man dokumenterar pigan som fick 4 "oäkta barn".

Om Du har intresse att hjälpa till, kontakta Berit Aronsson berit@sgf.m.se.

Lars Ahlström/Staffanstorps Släktforskarförening

Gästgiverier

(texten hämtad från ”Alla socknar i Staffanstorp av Maud Grönberger)

I Staffanstorps kommun har funnits 2 gästgiverier och fyra landsvägskrogar. De två som hade gästgiverirättigheter var Uppåkra och Staffanstorp. Uppåkras gästgiveri låg från början i den gamla byn men blev flyttad 1855, längre västerut när landsvägen Malmö-Lund fick ny sträckning. Efter 35 år upphörde verksamheten. Vid samma väg, ungefär 2 kilometer närmare Malmö, låg Fatters Krog, döpt efter Sven Fatter. Krogen var i bruk från 1768 till mitten av 1800-talet.

Vid vägen Malmö-Dalby låg Staffanstorps gästgivaregård, Stanstorps kru. Dessutom fanns tre landsvägskrogar nämligen Tyska krogen. Hemmestorps kru och Vallby krog. Staffanstorps gästgivaregård har gamla anor och är fortfarande i drift. först 1873 blev krogen ett gäst-giveri. Här fanns skjutshall fram till 1917. Den inne- hades i början av 1810-talet av traktör Jakob Engeström och var sedan i samma släkt till 1900, då gården såldes till Lunds bryggeri. Tidigare låg gästgiveriet vid södra sidan av Malmövägen. Den nuvarande byggnaden uppfördes 1880 av krogman Nils Nilsson som också blev den siste ”riktige”

gästgivaren. Den gamla gästgivaregården stod kvar till 1960-talet.

Tyska krogen var en krog med mycket gamla anor den omnämndes i handlingar från 1680-talet och låg vid korset av de gamla bygdevägarna Malmö-Dalby och Trelleborg-Lund. I början av 1700-talet kallades stället Tyska boden eller Tyskens bod. På 1870-talet var traktör Weiland ägare och då kallades krogen Tyska druvan. Det hängde en druvklase i trä vid ingången.

Byggnaden bestod av en fyrlängad korsvirkesgård med krogglänsan åt vägkorset till. På ena sidan förstugan låg krogtrummet och på den andra sidan en större sal. Här dansade gästerna när det anordnades parbaler. På gaveln fanns två mindre rum, det ena för spelmännen och det andra för slutna säll-skap.

Tyska krogen upphörde 1877 och 1943 moderniserades den fina gamla gården.

(Kerstin Karlsson)

Se även artikel om Tyska krogen i Släkttavlan Nr.68, sida 10.

Lus och loppdödare – sanning eller påhitt?

Annonserer kan vara mycket skickliga i att formulera lockande texter som får kunderna att tro att deras vara är attraktiv och lockande.

Nuförtiden finns ångervecka, men det förekom inte förr. Var varan i övrigt felfri kunde ingenting göras trots ånger, lurendrejeri eller missbelåtenhet. Stod det ingenting om att varan kunde returneras om den inte var till belåtenhet, så var det bara att lösa ut den och betala.

På 30-talet utspann sig följande. På den tiden var det inte ovanligt att folk hade löss, loppor och andra otrevligheter. Det var en oerhörd plåga i många hem där inga bekvämligheter fanns att tillgå för att hålla rent. Det kröp i väggar och springor.

Annonsen löd så här:

”Äntligen kommer ni att bli fria från ohyra och plågoandar. En nyhet: Effektiv lus och loppdödare. Vi garanterar att produkten omedelbart tar död på era ovälkomna husdjur. Kostar endast 22.50. Sänd in summan och vi sänder er omgående den garanterat effektiva och häpnadsväckande varan. Passa på tillfället då lagret är begränsat.”

En familj som hade rikligt med ohyra blev naturligtvis förtjusta över det utlovade och skickade genast efter den åtråvärda varan. Efter några dagar kom det efterlängtade paketet som löstes ut och öppnades under spänning.

I lådan låg två tråklossar cirka 10 cm stora samt en bruksanvisning, där det stod:

”Med vänstra handen håller ni en av klossarna och med den andra handens tumme och pekfinger tager ni kryptet och placerar det på klossen och drämmer till med all kraft. Vi garanterar att er plågoande är död!”

Ska man skratta eller gråta? 22:50 var en stor summa på 30-talet...

Ett familjeöde i vår närhet

Vilka skatter vi kan hitta, t.ex. på Folklivsarkivet www.folklivsarkivet.lu.se/sok-i-samlingarna/bildsamlingarna
Ett tragiskt familjeöde som vi tack vare vår medlem **Carina Andersson** kan ta del av

Föräldrarna;

Åbo Hans Larsson f 1820-12-29 i Råby, d 1909-09-25 i Brågarp

Hustru Boel Jönsdotter f 1822-10-29 i Dalby, d 1881-02-03 i Brågarp

Gifta i Brågarp 1856-12-12

Deras tre barn, Elin 5,5 år samt tvillingarna Jöns och Lars, knappt tre år, dog av scharlakansfeber inom loppet av 8 dagar. Begravningen ägde rum 1864-03-11.

Lillasystern föddes 1864-03-03, samma dag som storasystern Elin avled, och döptes till Elin.

Om lillasyster Elin – "Sjuk, kan höra men icke tala". Ej konfirmerad, intagen å anstalt i Malmö.

Hans Larsson gifte om sig med Sissa Larsdotter 1882-05-19.

Hans, andra hustrun och dottern Elin blev begravda på Brågarps kyrkogård plats nr. 91.

Brågarps kyrkoarkiv, Husförhörlängder, SE/LLA/13046/A 1/5 (1862-1866)

Personernas Namn, stånd, embete, yrke och näringsfång (bäckstuga-, inhyses- och fattighjon), nationalitet (om främmande), lyten (svag- sinta, blinda, döfstumma).		Födelse-			Äktenskap		Flyttat	Död.
		År.	Mån. och dag.	Ort, (Socken i Län, Stad).	Gift.	Enk- ling eller Enka.		
Gulakra N:o 6.								
1	Åbo Hans Larsson	1820	29/12	Råby				
2								
3	H. Boel Jön d.	1822	29/10	Dalby				
4	d. Jön och	1861	25/3	Bråg.				25/3/64
5	Lars	1861	25/3					25/3/64
6	d. Elin	1858	28/12					25/3/64

1864 års Död- och Begravnings-Bok

Döds- års, månad, dag	Begravnings- års, månad, dag	Kön	De aflidnes namn, stånd, emble, yrke, hemvist, nationalitet och trosbekännelse (om främmande), samt, för mindreåriga, föräldrars namn, yrke och hemvist.	Ålder vid dödsfallet. År, mån, dag	Icke gift, gift, enkling, enka
1. feb. 21. 11.	11.	1	Jens, den af Åbo Hans Linder 2 Paul Jens d. P. H. Järn	29	
2. aug. 2. 11.	11.	1	Elias L. af afseparat och Järn	5 2 4	
2. 5. 11.	11.	1	Lars den af afseparat och Järn	2 9 9	

för Brågarps Församling.

Dödsorsak	Enligt be- tyg No	Döde i välgörenhets-, sjukvårds-, straff- anstalt, anstalts (allt utom förelagda) utomlands.	Förläggning med Huvud- förskräckelse.	Särskilda anteck-
Skolekassisten			22	
J.			22	
J.			22	

Brågarps kyrkoarkiv, Församlingsböcker, SE/LLA/13046/A II/1 (1898-1909)									
11									11
12									12
13									13
14	Hans Larsen	Åbo, blind	22 1/2	Lars Raby	22 1/2	22 1/2	22 1/2	22 1/2	14
15	L. Lissa Larsdatter	Åbo	36 3/5	Lars Raby	36 3/5	36 3/5	36 3/5	36 3/5	15
16	Lars i föreg. årt. Elin Larsdatter	Swagint	64 1/3	Brågarps	64 1/3	64 1/3	64 1/3	64 1/3	16

Alla medlemmar är välkomna, att liksom Carina delge oss övriga i föreningen sina berättelser om släkten. Spännande, roliga, tragiska, eller annorlunda ovanliga händelser. Kanske berättelser om helt vanliga liv som ger oss en bild under vilka omständigheter våra förfäder levde för så där 150–200 år sedan.

Publicerade berättelser belönas med fritt medlemskap påföljande år.

©Göran Bength <http://goranbength.blogspot.com/>

Källa gamla kyrka på Öland

Foto: Göran Bength